

KIJEVE “VILTIS” - STIPRI IR ATAIDINTI

Lapkričio 19 d. Kijevo Mokytojų namų salėje Kijevo Maironio lietuvių kultūros draugijos choras „Viltis“ atšventė savo 20-metį. Vakaras buvo tikrai šventiškas – nors ir be fejerverkų (fejerverkai Kijeve, kaip žinia, uždrausti), bet labai šiltas, nuteikiantis ir nostalgiškas, ir kūrybiškas. Bet apie viską iš eilės.

Kai 1990-aisiais metais įsikūrė Kijevo lietuvių kultūros draugija, draugijos įkūrėjai iškart pradėjo svajoti apie du labai svarbius kultūros palaikymo ir lietuviybės išsaugojimo elementus: mokyklą ir chorą. Pirmasis elementas buvo įgyvendintas

iškart – nuo tų pačių metų rudens pradėjo veikti mokykla (jei ji būtų išgyvenusi, atlaikiusi gyvenimo vėtrų smūgius, kitais metais švęstume jos 25-metį). Na, o choro teko palaukti. Viena iš pagrindinių choro idėjos entuziastė ir propaguotoja buvo Violeta Jančuk – nepaprasto muzikalumo žmogus (tarp kitko, pasižyminti absoliučia klausa). Ji be perstojo ieškojo galimybių suburti Kijevo lietuvių kolektyvą. Dainingų ir muzikalių žmonių pakako, bet stokojo muzikantų profesionalų. Galiausiai pavyko įkalbėti mūsų dabar jau amžinatilsį Marytės Artiomenko dukterį Lilijaną Ilčenko, muzikos mokytoją, vadovauti chorui. Pirmąkart susirinkusios trys dalyvės sudainavo 2 balsais paprastą lietuvių partizanų dainą „Liepa“. Ar galėjome tada įsivaizduoti, kad choras susiburs, augs ir stiprės, kad penkis kartus kartu su tautiečiais iš viso pasaulio dainuos Dainų šventėje Vilniuje, dainuos svarbiausiose Ukrainos scenose... Dabar draugijos gyvenimas neišivaizduojamas be choro: kas darniai sugiedos himną per Vasario 16-sios minėjimą, kas pradės Kalėdų šventimą giesme „Tyli naktis“? Na, o ką jau besakyti apie užstalės dainas, – ir čia draugijos nariai pasiekė tam tikrų meistriškumo standartų ir išlaiko juos nepaisant choro dalyvių kaitos.

O už viso to blizgesio slypi nuolatinis darbas ir pasiaukojimas. Jau 20 metų žmonės vakarais, po darbo važinėja į repeticijas įvairiuose Kijevo rajonuose (o turint omenyje Kijevo atstumus tai gali užtrukti ir daugiau nei valandą), aukoja savaitgalius ir šventines dienas. Ir visa tai tik dėl malonumo pasijusti lietuviu ir padainuoti lietuviškai su kitais lietuviais – ne kiekvienas gali tai suprasti, bet mūsų choristams tai yra savaime suprantamas dalykas, nereikalaujantis paaiškinimų.

Po įžanginio Kijevo lietuvių kultūros draugijos pirmininkės Virginijos Choružos žodžio vakarą pradėjo pats jubilatas, choras „Viltis“, atlikęs 2 dainas iš šiųmetinės Dainų šventės repertuaro: „Už jūrių marių“ ir „Širdžių kalba“. Buvo pagerbti visi choro vadovai: Lilijana Ilčenko, Irina Dobroleža, Svitlana Riabinko (vadovavo chorui daugiau negu 14 metų), Halina Voicechivska ir dabartinis vadovas Artiomas Toporivskis. Pats Artiomas yra ansamblio „Kazokų lyra“ solistas ir pradžiugino žiūrovus savo nepaprasto grožio ir galingumo balsu, atlikęs kelias dainas su savo ansambliu.

Svitlana Riabinko, daug metų vadovavusi mūsų chorui, atvyko į koncertą su savo dviem kolektyvais: vaikų chorą „Soniašnyk“ („Saulėgraža“) ir studentų chorą „Gaudeamus“. Vaikų choras atliko 2 lietuviškas dainas: „Nagaliu sulaukti“ ir gerai Lietuvos vaikams žinomą vabaliukų dainelę iš muzikinio spektaklio „Mažos pasakaitės“.

Chorą „Viltis“ pasveikino kitų Ukrainos lietuvių draugijų atstovai: Zaporožės, Dnieprodzeržinsko ir Vinicos atstovai. Muzikinį sveikinimą parengė ir buvusi choro vadovė Halina Voicechivska – jos vadovaujamas vaikų choras „Mokyklos laivas“ nustebino sudėtingu repertuaru ir tobulu atlikimu – vaikai įkvėptai sudainavo Leo Delibo kūrinį „Glorija“, N. Bahmud „Maldą už Ukrainą“ ir A. Mihai „Mano Ukraina“.

Ypač malonu buvo sulaukti sveikinimo iš gerų ilgamečių draugų – Kijevo estų bendruomenės ansamblio „Sileke“. Ansamblio moterys, pasipuošusios ryškiais tautiniais kostiumais, sudainavo dvi ilgesingas estų liaudies dainas. Nuoširdžiai nuskambėjo ir lenkų draugijos atstovės Viktorijos Radyk sveikinimas ir visam pasaulyje populiari lenkų liaudies daina „Szła dzieweczka“.

Nuoširdžiai mus sveikino ir ukrainiečių rašytojai, mūsų draugijos kūrėjai ir uolūs

rėmėjai: vertėjas ir poetas Dmytro Čeredničenko (tarp kitko, už savo veiklą Lietuvos labai apdovanotas Riterio kryžiumi ir Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino III laipsnio ordinu) ir Serhijus Ciuško, poetas ir vertėjas, išvertęs į ukrainiečių kalbą nemaža choro atliekamų dainų tekstų. Savo sveikinimo pabaigoje jis pristatė Kijevo politechnikos universiteto akademinę choro kapelą. Studentai ypač pradžiugino chorinės muzikos gerbėjus (o salėje tokių buvo nemaža, ir jie tikrai nenusivylė), atlikę O. Košycios harmonizuotą ukrainiečių liaudies dainą „Išeik, Hryciau, į gatvę“ ir indų kompozitoriaus A. R. Rahmano dainą „Balleilakka“ iš filmo „Sivaji“ (atlikta tamilų kalba). Pastarasis kūrinys ypač sužavėjo žiūrovus savo sudėtinga ir egzotiška melodika, ritmika ir charizmatišku atlikimu. Salėje aidėjo šūksniai „Bravo“, žiūrovai ilgai plojo, suprasdami, kad ką tik išgirdo kūrinį, kuris įkūnija šiuolaikinės pasaulinės chorinės muzikos kryptis.

Po tokio audringai sutikto pasirodymo Aurelija Blažytė, kuriai tik šešeri metai, bet ji jau yra konkursų „Žvaigždžių oktavos“ ir „Žvaigždžių banga“ laureatė, nepasimetė ir drąsiai bei išraiškingai sudainavo L. Remeikienės dainą „Nai, nai, nai“.

Vakarą tęsė Kijevo B. Hrynčenkos pedagoginio universiteto studentų choras „Gaudeamus“, vadovaujamas S. Riabinko. Studentai atliko J. Rutterio „I will sing

with the spirit“ ir ukrainiečių liaudies dainą „Oi, ant kalno du ąžuoliukai“, įrodę, kad gali tiksliai ir įkvėptai interpretuoti ir bažnytinę, ir liaudies muziką. Visišku siurprizu žiūrovams tapo ukrainiečių dailininkės Natalijos Poltavec lietuviškai atlikta R.Kairaičio daina „Gabija“.

Choras „Viltis“ turi savo jaunesniąją seserį, moterų ansamblį „Sesulės“. Jį sukūrė kelios choro dalyvės, panorusios lietuvišką muziką pademonstruoti platesniam klausytojų ratui. Moterys parengė repertuarą, susidedantį iš liaudiškų dainų ir šokių, ir jau suspėjo pabuvoti etninės muzikos festivaliuose Turkijoje, Silifkės ir Akčaabato miestuose. Apie šį draugijos kultūrinio gyvenimo puslapį papasakojo draugijos pirmininkė V. Choruža, iliustruodama savo pasakojimą skaidrėmis iš savo kelionių į Turkiją 2012 ir 2013 metais. Po to ansamblis „Sesulės“ sudainavo turkų liaudies dainą „Hekimoglu“, kuri padėdavo ištirpdyti ledus bet kurio bendravimo Turkijoje metu.

Pagaliau atėjo kulminacinis vakaro momentas – į sceną buvo pakviesti ir apdovanoti visi kada nors dainavę chore dalyviai, kurie kartu su studentų choru „Gaudeamus“ sudainavo M.K.Čiurlionio harmonizuotą lietuvių liaudies dainą „Ant kalno gluosnys“. Na, ir ypač išraiškingai ir šiltai, graudžiai ir optimistiškai nuskambėjo finalinė koncerto daina – S. Nėries ir V. Kernagio „Mūsų dienos kaip šventė“, ne vienam lietuviui išspaudusi ašarą.

Šventė pasibaigė, bet žiūrovai ir dalyviai neskubėjo skirstytis, nes norėjosi visus pasveikinti, apkabinti, pasakyti šiltą žodį. Gal tai ir yra katarsis?

Aušra Radzevičiūtė Taranenko